

Landstingsstyrelsen

PROTOKOLL
2017-09-26Kl. 10:00- §§189-212
10:15**§ 211****Yttrande över betänkandet En ny kamerabevakningslag (SOU 2017:55)**

LS 2017-0968

Ärendebeskrivning

Justitiedepartementet har genom remiss bjudit in Stockholms läns landsting att yttra sig gällande betänkandet En ny kamerabevakningslag (SOU 2017:55).

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 31 augusti 2017

Förslag till yttrande

Sammanfattning av betänkandet En ny kamerabevakningslag (SOU 2017:55)

Trafiknämndens protokollsutdrag den 29 augusti 2017

Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande den 7 augusti 2017

Locum AB:s yttrande den 27 juli 2017

Yrkanden

På sammanträdet föreligger landstingsrådsberedningens förslag i skrivelse den 20 september 2017.

Bifall från ordföranden Irene Svenonius (M) till landstingsrådsberedningens förslag (bilaga).

Bifall från Susanne Nordling till Miljöpartiets förslag (bilaga).

Bifall från Gunilla Roxby Cromvall (V) till Vänsterpartiets förslag (bilaga).

Propositionsordning

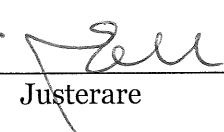
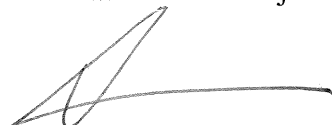
Ordföranden frågar på vart och ett av de framställda yrkandena och finner att landstingsstyrelsen bifaller landstingsrådsberedningens förslag.

Beslut

Landstingsstyrelsen beslutar enligt landstingsrådsberedningens förslag

att avge yttrande till Justitiedepartementet över betänkandet En ny kamerabevakningslag (SOU 2017:55) i enlighet med landstingsdirektörens förslag till yttrande samt landstingsrådsberedningens motivering

att omedelbart justera beslutet.

Ordförande

Justerare

Exp. datum

Sign.

Landstingsstyrelsen

PROTOKOLL
2017-09-26

Kl. 10:00- 10:15 §§189-212

Reservation

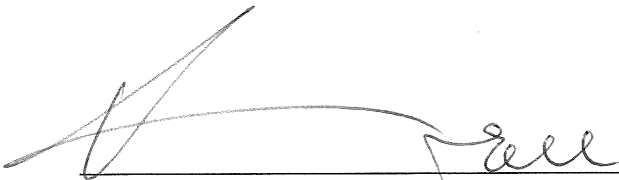
Susanne Nordling (MP), Tomas Eriksson (MP) och Malin Karlsson (MP) samt Gunilla Roxby Cromvall (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för sina egna yrkanden.

Särskilt uttalande

Per Carlberg (SD) anmäler ett särskilt uttalande från Sverigedemokraterna (bilaga).

Expedieras till

Justitiedepartementet
SLL Säkerhet och beredskap
Akten

Ordförande Justerare

Exp. datum

Sign.

Landstingsstyrelsen

Yttrande över betänkandet En ny kamerabevakningslag (SOU 2017:55)

Föredragande landstingsråd: Irene Svenonius

Ärendebeskrivning

Justitiedepartementet har genom remiss bjudit in Stockholms läns landsting att yttra sig gällande betänkandet En ny kamerabevakningslag (SOU 2017:55).

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att avge yttrande till Justitiedepartementet över betänkandet En ny kamerabevakningslag (SOU 2017:55) i enlighet med landstingsdirektörens förslag till yttrande samt landstingsrådsberedningens motivering

att omedelbart justera beslutet.

Landstingsrådsberedningens motivering

Stockholms läns landsting har fått betänkandet En ny kamerabevakningslag (SOU 2017:55) på remiss från Justitiedepartementet. Utredningen har haft i uppdrag att utreda vissa frågor om kameraövervakning enligt kameraövervakningslagen samt att göra en analys över hur lagen behöver anpassas efter nya EU-regleringen om personuppgifter.

Landstinget ska kunna garantera patienters och resenärers säkerhet i våra verksamheter och garantera våra medarbetare en trygg och säker arbetsmiljö. Hälso- och sjukvården och kollektivtrafiken är samhällsviktiga funktioner som bedrivs i miljöer där hot, stölder, våld och andra brottsliga angrepp förekommer. I takt med att hotbilden i samhället i stort har blivit mer komplex och oförutsägbar har också otryggheten och osäkerheten runt landstingets verksamheter tagit sig nya former. I närtid har gängrelaterat våld förekommit på en akutmottagning, stenkastning och skadegörelse har riktats mot ambulanser och bussar och ett terrorattentat har ägt rum i

Stockholms innerstad. Förändringar i omvärlden kräver att landstinget ser över de verktyg som verksamheterna har till förfogande för att kunna bedriva ett effektivt säkerhets- och trygghetsarbete. På samma vis måste otidsenlig lagstiftning som utgör hinder för detta arbete ses över och moderniseras. Den nuvarande kamerabevakningslagen utgör ett sådant hinder, då den inte är anpassad för de behov som finns att kameraövervaka brottsutsatta platser och platser med en generell hotbild. Landstinget anser sammantaget att utredningens förslag om en ny kamerabevakningslag är ett steg i rätt riktning men att förslagen inte går långt nog för att möta de behov som finns att modernisera och förenkla nuvarande lagstiftning. Skulle utredningens förslag införas skulle det fortsatt finnas betydande hinder och onödigt byråkrati kring kamerabevakning som försvårar för landstinget att öka tryggheten och säkerheten runt utsatta platser i hälso- och sjukvården och kollektivtrafiken.

Landstinget anser att kamerabevakning är ett viktigt verktyg för att upprätthålla trygghet och säkerhet. Ur ett arbetstagarperspektiv kan kameror bidra till ökad säkerhet och trygghet på arbetsplatsen för landstingets medarbetare. Stödet från invånare i Stockholmsregionen för kameror runt allmänna miljöer är utbrett. En undersökning från 2015 av Statistiska Centralbyrån på uppdrag av länsstyrelsen visade att 87 procent av invånarna i Stockholms län anser att kameraövervakning på offentliga platser är ganska eller mycket bra. Kameror kan ha en avhållande effekt på brottslighet, forskning från Stockholms Universitet uppskattar att brottsligheten minskade med uppemot 25 procent efter att trygghetskameror infördes i tunnelbanan i Stockholm. Kameror är särskilt viktigt för det brottsupplärande arbetet och är en viktig resurs för polisens brottsutredningar. De kameror som landstinget idag har i kollektivtrafiken medverkar till att förse polisen med bevismaterial genom att fånga bilder över händelseförlopp vid brott. Polisen gör redan idag runt 3000 begäran om bilduttag per år från kameror i kollektivtrafiken. Kamerorna används även för proaktiva ingripanden genom att underlätta att identifiera och spåra gärningsmän. Efter terrordådet vid Drottninggatan den 7 april fångades gärningsmannen på bild av landstingets trygghetskameror i kollektivtrafiken, vilket möjliggjorde för polisen att gå ut med signalement och spåra gärningsmannens flyktväg.

Möjligheten att använda kameror i offentliga miljöer begränsas i dagsläget betydligt av den nuvarande lagstiftningen. Landstinget anser att lagstiftningen är otidsenlig och att tillämpning av lagen är förenat med onödigt byråkrati. Inom kollektivtrafiken begränsas landstinget att övervaka områden utanför stationer så som entréer till tunnelbanestationer, pendeltågsstationer eller andra knutpunkter. En ansökan i närtid från

landstinget att kamerabevaka området runt Rinkeby tunnelbanestation avslogs, trots att länsstyrelsen konstaterade att ordningsstörningar och brottslighet förekommer i området. Även behov inom hälso- och sjukvården av kamerabevakning hindras av gällande lagstiftning. Kameror vid entrén till akutmottagningen vid Karolinska Universitetssjukhuset i Solna har fått monteras ned på direktiv från länsstyrelsen, till förmån för en enkel porttelefon med kamera som enbart får vara aktiverad några sekunder i taget. Lagstiftningen är dessutom inkonsekvent och tillämpningen oförutsägbar. Vid entrén till akutmottagningen för Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge har en kamera fått tillstånd att monteras med anledning av att platsen av länsstyrelsen har ansetts vara ett parkeringsgarage. Det finns således ett påtagligt behov av att förändra gällande lagstiftning för bättre förutsägbarhet i tillämpningen av lagen.

Landstinget instämmer i utredningens uppfattning att förebyggande kameraarbete ska tillmätas större vikt och att generella hotbilder och risk för angrepp ska väga tyngre vid tillståndsansökan. Det är positivt att utredningen föreslår utvidgning av kriterierna för när tillstånd ska beviljas och att undantag från tillståndsplikten föreslås gälla tunnelbanevagn och tunnelbanestation. Landstinget delar uppfattningen om att den nu gällande lagstiftningen inte täcker de behov som finns, men anser att även utredningens förslag är otillräckliga för att möta dessa behov. Det är olyckligt att utredningen vill behålla ett antal omotiverade begränsningar. En ny lagstiftning enligt utredningens förslag skulle fortsatt utgöra ett onödigt hinder för landstingets säkerhets- och trygghetsarbete.

Landstinget anser att lagen måste moderniseras ytterligare jämfört med utredningens förslag. Det nuvarande förslaget skulle hindra hälso- och sjukvården från att utföra verksamhet som är beroende av fjärrstyrda kameror eller drönare. Vid framtida insatser inom hälso- och sjukvården bedömer landstinget att kameror i allt större utsträckning kommer att behöva användas för direkt livräddande insatser, exempelvis vid användning av drönare för transport av hjärtstartare eller Adrenalinesprutor till avlägsna platser som annars är svåra att nå av ordinarie ambulans- och akutsjukvård. Vid smittspridning kan även användning av drönare vara avgörande för att kunna genomföra transporter och räddningsinsatser. Landstinget avstyrker därför utredningens förslag om tillståndskrav för kamerabevakning från exempelvis drönare eller ambulans som används för vård och behandlingsåtgärder inom ramen för hälso- och sjukvård och smittskydd. En mer modern anpassning av lagstiftningen är även nödvändig för att lagen inte ska utgöra hinder för teknisk utveckling inom ambulanssjukvården. Användning av fjärrstyrda kameror i ambulanser kan

komma att behövas av larmcentraler för att bevaka olycksplatser från distans. Lagstiftningen ger extra utrymme för bevakning till räddningstjänst, men inte för ambulanser och prehospital vård.

Hälsa- och sjukvården innefattar många känsliga miljöer där människor i skört tillstånd vistas och en generell hotbild råder. Enbart Södersjukhuset har runt 160 000 besökare per år till sjukhusets akutmottagningar och tusentals anställda och besökare som dagligen passerar genom sjukhusets entréer. Med den stora mängden människor som passerar igenom och uppehåller sig i sjukhusens omgivning inträffar ofrånkomligen brott och ordningsstörningar. I närtid har förekomsten av gängrelaterat våld och andra allvarliga ordningsstörningar rapporterats från bland annat akutmottagningar vid Karolinska Universitetssjukhuset i Solna och Södertälje sjukhus, trots detta har båda dessa sjukhus fått avslag på ansökningar att montera kameror. Det förebyggande trygghetsarbetet och hög säkerhet är särskilt viktigt vid dessa platser och en ny kamerabevakningslag måste ta hänsyn till det. Kamerabevakning kan utgöra ett viktigt komplement till åtgärder så som tekniska larm och byggnadstekniska åtgärder för att uppnå ett starkt skalskydd och stärka säkerheten runt akutmottagningar eller andra vårdinrättningar som är öppna för allmänheten, såsom vårdcentraler. Samtidigt är integritetsaspekten särskilt viktig att beakta vid kamerabevakning i vårdmiljöer. Landstinget anser att ett undantag från tillståndsplikten bör övervägas för platser vid vårdinrättningar dit allmänheten har tillträde. Det skulle möjliggöra ökad trygghet och säkerhet för patienter, besökare och personal på de platser vid vårdinrättningar där landstinget ser behov, och där det är godtagbart ur integritetssynpunkt, att montera kameror.

Landstinget anser att det är problematiskt att utredningen är inkonsekvent gällande synen på kamerabevakning i olika trafikslag. Möjligheten att förebygga brott och terrorangrepp, lagföra brottslingar, begränsa effekterna av olyckor eller att upptäcka och hindra ordningsstörningar behöver vara lika oavsett trafikslag. Det finns exempelvis ett likartat behov av att bevaka tunnelbanevagnar och bussar, trots det föreslås ett undantag för tunnelbanevagnar men inte för bussar. Detta hänger dessutom inte ihop med resonemangen i utredningen om att två skäl för kamerabevakning i kollektivtrafiken är att de miljöerna är särskilt brottsutsatta och att de historiskt har varit mål för terrorism internationellt. Terrorangrepp mot kollektivtrafiken har inte riktats mot enbart tunnelbanan utan mot exempelvis pendeltåg i Madrid 2004, mot buss och tunnelbana i London 2005 och mot centralstationen i Bryssel 2017. Det är dessutom anmärkningsvärt att utredningen hanterar tunnelbanan och järnvägen olika trots att dessa miljöer har likartade behov av bevakning och på flera platser

växer ihop mer och mer med utvecklingen av kombinationsstationer i Stockholmsregionen. Landstinget anser att olika regler inte ska gälla för olika trafikslag eller kollektivtrafikmiljöer. Det undantag från tillståndsplikt som föreslås gälla för tunnelbanevagnar anser landstinget därför ska breddas till att gälla även för buss, spårvagn, järnvägsvagn och fartyg. Undantaget för tunnelbanestationer bör även gälla stationer, plattformar samt gångstråk mellan sådana platser och vägar och tunnlar förbi järnvägar. Landstinget anser även att begränsningarna i dagsläget att bevaka exempelvis entréer till tunnelbanestationer och andra miljöer omedelbart utanför stationer och trafikterminalers utgångar är omotiverade. Möjligheterna att bevaka dessa platser bör utökas och landstinget föreslår att samma undantag om tillstånd som föreslås för postlokaler ska finnas även för dessa miljöer.

Både i vardag, vid höjd beredskap och vid en kris ska landstinget ha ett välorganiserat och effektivt säkerhetsarbete som höjer samhällets förmåga att hantera en kris. Tillgången till kameror runt hälso- och sjukvården och kollektivtrafiken kan visa sig vara en mycket värdefull resurs i en sådan situation. En ny kamerabevakningslag är angelägen, men bör gå längre än vad utredningen föreslår om landstingets trygghets- och säkerhetsarbete ska förenklas påtagligt jämfört med idag. Kamerabevakning är en viktig pusselbit för att värna trygghet och säkerhet för medarbetare, patienter och resenärer i en omvärld där hotbilden har blivit mer komplex och oförutsägbar.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 31 augusti 2017

Förslag till yttrande

Sammanfattning av betänkandet En ny kamerabevakningslag (SOU 2017:55)

Trafiknämndens protokollsutdrag den 29 augusti 2017

Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande den 7 augusti 2017

Locum AB:s yttrande den 27 juli 2017

Irene Svenonius

Gustaf Drougge

**Yttrande över betänkandet En ny kamerabevakningslag
(SOU 2017:55)**

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att avge yttrande till Justitiedepartementet över betänkandet En ny kamerabevakningslag (SOU 2017:55) enligt följande,

att omedelbart justera beslutet.

Stockholms läns landsting har inga invändningar till betänkandet.

Stockholms läns landsting

LANDSTINGSSTYRELSEN

2017-09-26

Vänsterpartiet

Ärende nr 23
LS 2017-0968

Yttrande över betänkandet En ny kamerabevakningslag (SOU 2017:55)

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att avge yttrande till Justitiedepartementet över betänkandet En ny kamerabevakningslag (SOU 2017:55) i enlighet med landstingsdirektörens förslag till yttrande

Yttrande över betänkande om en ny kamerabevakningslag (SOU 2017:55)

Sverigedemokraterna ser mycket positivt på de analyser och slutsatser som förvaltningen presenterar. Tryggheten i länet sjunker och detta berör naturligtvis även trafikverkets verksamheter, precis som poängterat i yttrandet. Slutsatserna utgör även en grund för ett starkare nationellt och regionalt självbestämmande.

Tilläggas bör att vi även har goda belägg för kameraövervakningens effektivitet när det gäller brottsprevention. Hösten 2007 genomförde Brottsförebyggande rådet (BRÅ) en metaanalys som omfattade 41 studier om kameraövervakningens brottsförebyggande effekter. När studierna vägdes samman syntes en signifikant minskning i de kameraövervakade försöksområdena och framförallt på parkeringsplatser och i kollektivtrafik.

Sverigedemokraterna har med ovanstående anledningar länge förespråkat en mer aktiv kameraövervakning som brottsförebyggande medel, inte minst på kommunal nivå. Det är glädjande att se hur denna linje nu blir mer integrerad i landstingets politik och vi hoppas att trafikförvaltningens analys ska kunna ligga till grund för ett framtida brottsförebyggande arbete över hela länet.